

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasilo jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: Heerlen, Gasthuisstraat 3, Holandija.
Štev. 12.

DECEMBER 1931.

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto I.

NAŠ KRALJ.

Rodovine jasne sin prejasni!
Prej nam solnca luč ugasni,
prej se našim goram zid poruši,
prej se našim rekam tok posuši,
nego bi se naša vdanost strla
in ljubezen v srcu nam zamrla
do prestola in do troedine,
nerazdelno ene domovine!

Naš kralj Aleksander I. se je rodil 17. decembra 1888. leta v Cetinju, v prestolnici očeta svoje matere Zorke Ljubice. Šolal se je večinoma v Ženevi. Ko je postal njegov oče Peter kralj Srbije, ga je kot 15-letni mladenič spremljal v Beograd. Živel je potem deloma na očetovem domu, deloma v inozemstvu, kjer je pridno študiral.

Leta 1914. mu je izročil oče zaradi bolehnosti začasno regentstvo. Kmalu nato je nastala svetovna vojna. Aleksander je prevzel vrhovno poveljstvo vse srbske sojske. Ves čas vojne je sredi svojih vojakov prenašal vse napore in težave fronte. Ko so se morali Srbi nazadnje umakniti premoči sovražnikov, je šel Aleksander z očetom vred z njimi čez strašne albanske gore. Izmučena je prišla srbska vojska do obali, da bi se prepeljala čez morje. Tamkaj so jo napadli sovražni letalci z bombami. Takrat so silili odlični možje Aleksandra, naj se hitro reši na ladjo. Aleksander pa je rekel odločno, da bo še le tedaj mislil na sebe, ko bo rešen zadnji vojak.

Po triletnem bivanju v tujini, se je vrnil 1. 1918 v Beograd in je 1. decembra istega leta proglasil ujedinjenje in nezavisnost Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Po smrti velikega kralja Petra-Osvoboditelja je prešel sijaj kraljevske krone na takratnega regenta Aleksandra. Letos smo torej slavili 10-letnico vladanja našega kralja.

Pozneje je dal združeni domovini kralj sam enotno ime: Jugoslavija.

Daj Bog našemu kralju zdravja in moči, da bo s svojim vladanjem osrečil milo nam domovino!

Tej molitvi se pridružujemo tudi mi Jugoslavlani v tujini in kličemo:

Živel naš kralj Aleksander I.

PRVI DECEMBER.

Prvi december je rojstni dan Jugoslavije. Prvega decembra leta 1918 je takratni regent Aleksander, naš sedanji vzvišeni vladar, v imenu svojega očeta kralja Petra, slovesno proglasil ujedinjenje kraljevine Srbije s pokrajinami do takrat dober mesec svobodne in samostojne jugoslovanske države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki ji je bil predsedoval Slovenec dr. Anton Korošec. Ta proglas je bil izdan v soglasju s srbskim parlamentom v Beogradu in v soglasju z narodnim večem v Zagrebu, vrhovnim predstavništvom svobodne države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki je obsegala vse bivše avstrijske in ogrske pokrajine, koder so stanovali Jugoslavlani.

Prvega decembra leta 1918 so bile uresničene sanje naših najholjših mož, Vodnika, Slomška, Jegliča, Kreka. Prvega decembra je bilo izpolnjeno stoletno slovensko hrepenenje. Prvega decembra smo dobili kar je bil v znani majniški deklaraciji z nešteti podpisi soglasno tirjal ves slovenski rod.

Res so zgrabile novo mlado državo že takoj v njenem začetku velike stiske. Tako, kakor dostikrat mladega gospodarja, ki je prevzel neikkušen vodstvo velikega imetja. Res je, da še nikakor niso vse odstranjene. Res je, da so skušali nekateri, ki so se sicer hoteli prištevati med največje rodoljube, razkreditirati veliko ljubezen, katero goji naš narod do svoje domovine: in to v domovini sami, stem, da se je največje jugoslovanske idealiste, ki so za osvobojenje svoje domovine največ trpeli, razglašalo za sovražnike edinstva, in to tudi v tujini, kjer se je skušalo zrahljati vez velike narodne ljubezni. Ali še bolj je res, da smo ravno zato tem bolj odločni Jugoslovani brez pridržka. Da smo jugoslovanski optimisti, ki upamo, da se bo končno vse dobro izteklo. Res je, da Jugoslavijo Ljubimo in hočemo, da bi bila močna in zadovoljna. Res je, da ne vidimo v njej samo težav, ki so zajele po vojni ves svet, marveč se zavedamo, da smo od Jugoslavije tudi prejeli, česar bi brez nje nikoli ne imeli. Res je, da se bomo za prosep Jugoslavije vedno trudili in po svojih skromnih močeh skrbeli za njeno dobro ime pred tujci!

Bog živi našo Jugoslavijo!

Ljubav do doma.

Cuje naj zemlja in nebo visoko
in narodje vsi krog po daljnem svetu,
da bom, dokler sije mi solnce žarno,
zvest domovini.

Ko pa me bo zeleni grob pokrival,
naj nad njim se prekrepka lipa dvigne,
ki šumljaje pripoveduje, da zmer
ljubim domovje.

In ko minula bodo dolga leta,
ko že veter raznesel bode prah moj,
vedno še šumljajo bo v zraku glasno:
ljubav do doma.

IZSELJENIŠKA NEDELJA.

Boljša je gruča domače zemljé,
nego na tujem so zlate goré.

Kje dom je moj?

Sava teče po ravninah, Drava dere po pečinah;
glej, povsod pomladni cvet,
zemski raj mi na pogled.
In to je slovenska zemlja,
na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?

Tam, kjer Soča v blagem kraju vije se — podobnem rajju;
tam kjer žlahtne trtice
venčajo goričice:
In to je slovenska zemlja,
na Slovenskem dom je moj!

Kje dom je moj?

Korotan, Primorje, Krajna,
ž njimi Štajer — zemlja sijajna,
dom rodu so slavskega,
dom rodu junaškega.
In to je Slovenija mila,
med Slovenci dom je moj!

Dne 29. novembra se je obhajala po svej Sloveniji „iz-

seljeniška nedelja“, ki jo je organizirala Družba sv. Rafaela v Ljubljani.

Izseljeniška nedelja naj bi obnovila predvsem spomin domačih v domovini na svoje izseljence v tujini in izseljencev na svoje doma. Zato naj bi si ta dan pisali med seboj. Tisoč in tisoč pisem je odromalo ta dan iz domovine po vsem širokem svetu.

Resni adventni čas in mili božični prazniki so prav primeren čas, ko je človek bolj sprejemljiv za resne opomine. Božični prazniki so prazniki krščanske družine. Za te praznike naj bi se vsaj pismeno in v duhu združile naše družine, katere je ločilo izseljenišvo. Matere, žene, bratje in sestre naj bi pohiteli s pismi v tujino in naj bi tam bivajoče svojece v ljubezni opozorili na njihovo vero in domovino, na domače, na vzroke njih izselitve, ki je bila večkrat samo beda in dolgovi. Sploh naj bi jih versko in moralno dvignili, jim vlili novega navdušenaja za vse naše narodne ideale, za vero in narod, da bodo vztrajali v bojih in krizah težkega življenja v tujini.

Izseljeniška nedelja naj bi tudi poživila zanimanje in skrb za nas izseljence v domovini. Opozori naj celo javnost na važnost izseljenišva, na svete dolžnosti, ki jih ima domovina do svojih izseljencev!

Pa tudi na potrebo molitve za svoje izseljence naj opozori izseljeniška nedelja vso domovino. Na to nedeljo je padel ves narod na kolena v molitvi za svoje brate in sestre, ki raztepeni po celem svetu velikih verskih in moralnih nevarnostih garajo in se pehajo za svoj vsakdanjih kruh in za pomoč domačim.

Tam v daljni zemlji rožo
je vtrgal silni val,
odnesel jo šumljaje
proč od domačih tal.

in v tujih krajih vsadil
na skalni jo je breg,
med rožice neznané
ter spet odšel je v beg.

Pomladi krasnih dokaj
tam tujka še cveti,
al' lice zardelo
ji vedno bolj bleđi.

NARODU MOJEMU.....

Ti rod si moj, jaz sin sem tvoj;
oba sva vklenjena v gorjé!
Če nama krči se srce v bolestih,
tega na svetu nihče drug ne zve.

Ti rod si moj, jaz sin sem tvoj;
jaz reva sem in reva ti!
Po svetu koderkoli solnce sije,
nikjer sočutja nama ni!

OB DELAVSKEM PRAZNIKU.

Večerni mrak..... V milijonih in milijonih lučkah žari industrijski revir. Pošastno štrlijo navzgor stebri črnih dimnikov, hrumijo in puhajo lokomotive ob škripanju zavornic vozov. Nad vsem se pa plazi črna koprena vzdušljivega dima in nočna temina. Visoko tam zgoraj v nedoglednih višavah lesketa zvezdnato nebo. Miljoni in milijoni zvezdiv blestijo kot dragoceni kameni, biseri Stvarnika-Boga. Toda kaj je človeku danes mar za azurno nebo in njegovo lepoto, kaj za Njega, ki je lučke neba, zvezde bliščeče zgoraj prižgal. Zavrgel je človek sveta vse misli na to, kakor tudi staro leščerbo, ničvredno petrolejko, ki ne spada več v moderni salon. Da, nekoč v starih časih je svetilo človeštvu nebo, bil mu je vodnik Bog, toda sedaj človek tega več ne potrebuje.

Sam si je naredil svoje nebo, firmament in na njem sebi prižgal svetle zvezde — žareče žarnice, nekoliko metrov nad zemljo. Višje gor ne gre njegovo hrepenenje, noče več v dalje brezkončne. Božjih nebes, zvezd neba, luči božje, ne, ne, tega ne mara. Kaj naj počne moderni svet še z božjo lučjo? On ima dovolj svoje luči. Tisoči in tisoči električnih žarnic..... luči modernega sveta.

In v svetlobi teh bleščečih človeških luči! Ali vidite v njihovem siju in žaru velikansko množino sajastih krtov? Ali jih vidite, bratje, ko odhajajo, stotine stotine od njih izginjajo z mrkimi pogledi v mračne globine. Žuljave so njihove dlani, toroben je lesk njihovih oči. Oh, kako tekajo in kopajo, rujejo in rijejo, da iztisnejo zadnjo moč iz sebe po pozemeljskih hodnikih. Trikrat na dan jih pleza tretjina med njimi do smrti izčrpana ven na površje. Ubogi, ubogi človeški krtje!

Čuj, prokletstvo strojev, ki hreščijo v noč,
in krampov takt, in žvenk lopat,
in njih srca in trda pest
ki koplje kruh, oj kruh krvav!

In Bog je rekel Adamu: zemlja bodi prokleta radi Tvojega greha! V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.

O, Adam, Adam, naš praočče, poslušni! Tukaj se potijo in trpijo Tvoji otroci v svetu, ki je nižji kot oni, od Boga prokleti, pehajo se dokler se ne zgrudijo, dokler jim trda ruda ne izpije moči in ne preidejo v zemljo iz katere so izšli.

Ure in ure se je ubijal rudar v podzemski tesnobi, deloma ležeč na hrbtu, deloma na strani. Težko mu lega na prsi prah globin, po ušesih mu šumi vrtnanje svedra, pokanje težkih skladov umazanega premoga. V ozkem rovu ležečemu mu naenkrat roke prenehajo od dela, z dlanjo poseže po mračni steni. Občutek bridkosti mu pretrese dušo in prodre v globino njegovega bitja. Moj Bog, moj Bog, ali res še živim?..... Ali je to..... sedaj..... res..... še življenje?..... Oh, življenje??! In kaj je potem smrt?..... Ta moj prostor tukaj v rovu, oh, ali je to kaj drugega, kakor ležanje med štirimi stenami v grobu na pokopališču? Bolj mehko, kakor jaz, imajo mrtvi svojo postelj in njihova ne leži niti v tako strašnih globinah. Mirno in pokojno spe, ne drami jih kolesja šum, ne piš siren, ne muči jih več smrtni strah, ni treba več se jim potiti in trpeti, ne pehati, se mučiti. Toda jaz tukaj — moj Bog, ali je to res življenje in ono smrt?.....

Toda bliskoma mu zažari žarek v njegovi duši, žarek, ki je svetlejši in jasnejši od luči in leska njegove jamščice, motne svetilke.

Temne misli, mračna otopelost zbeži, njegova duša in njegovo srce se napolnita z božjo sladkostjo in upanjem, miloba mu zjasni sajasto čelo. Kladivo izpusti iz krvavo žuljavih rok, sklene svoje trde dlani in moli:

O, moj dobri Oče tam zgoraj, v žaru nedosegljive luči!... Iz globočine kličem k Tebi, Gospod..... Iz globine te zemeljske krogle..... tudi iz globine svojega srca..... Trdo si sodil Adama, nesrečna je bila njegova obsodba za njega in za nas. Toda njegov in naš greh sta bila še hujša za Tebe. Toda prizanesi, Gospod, usmili se omahljivih človeških otrok!

Iz globine se dviguje hrepenenje mojega srca v Tvoje božje višine, kjer Ti stanuješ. Iz groznih temin mračnega podzemlja žejam po luči Tvoje ljube Očetovske hiše.

Iz globine, kjer točim krvavi pot, kličem k Tebi, Gospod! Poslušaj glas moje prošnje! Moja duša upa v Te, dobri Gospod! Od jutranje zarje do nočnih temin zaupa Tvoje ljudstvo v Tebe. In Ti boš rešil svoje uboge trpeče sinove iz trde življenke usode!

Iz globočine kličem k Tebi Gospod..... Iz te bedne globine Te prosim za sebe in za moje ljubljene tam zgoraj; za ženo, tovarišico zvesto, ki mi je opora trnjevih dni, za brate in sestre mile, za otroke nedolžne, za katere bi dal zadnjo kapljo svoje srčne krvi. Glej, dan za dnevom me ti pričakujejo v strahu in trepetajo, so v skrbeh za moje živ-

ljenje. Bodi Ti njihov dvojni Oče v vseh urah, ko jaz tukaj spodaj za nje trpim. Ti si Gospod življenja, ohrani me njim, da ne bodo uboge sirote!

Iz temnih globin ječim in vzdihujem..... Oče, Stvarnik naš, Ti nisi naših oči ustvaril samo za luč iz človeških rok. Ti nisi naših src naredil, da bi bila in utripala v podzemeljskih rovih! Daj, da se vendar naše oči odprejo za večno lepoto, daj da se naše zmučeno srce odpočije v Tvojem nežnem naročju.

Gospod, moje izsušene ustnice Te prosijo, ne pozabi njih, ki živijo in se pehajo v svetu, ki leži niže, kakor oni, ki si ga Ti proklel!

Sveta Barbara, rudarjev zavetnica, bodi z nami na trnjevi poti!

Naša pesem.

Trudne, ostre glave krepko nosimo vsi,
ki nas kri žuljev boli!
Novih upov zvezda delavcem sije,
vanjo upri svoje oči!
Kristus z Golgote, križanim je vodnik,
Bog, ki vidi vse, On je naš tolažnik.
Mi smo Tvoji tisočkrat,
Kralj, ki greš med nami
križani brat!

Kaj bi bratje kleli dela usodo?
Dajte obraz, ljubimo vas!
Brat trpi naj z bratom v sveti ljubezni,
lepši bo nas delavcev čas!
Kristus z Golgote, križanim je vodnik,
Bog, ki vidi vse, On je naš tolažnik.
Mi smo Tvoji tisočkrat,
Kralj, ki greš med nami
križani brat!

PISMO HOLANDKE IZ SLOVENIJE.

Ljubezen imo svoj jezik, ki jih ga le malo razume v polnem pomenu. Včasih je ta ljubezen le ena sama beseda, včasih kak dober namen, ali tudi sama misel dveh src, ki se dobro razumeta.

Toda ljubezen v višjem pomenu je daritev samega sebe, o čemur bi vam rada danes nekaj napisala.

Veliko plemenitosti in prisrčnosti najdem Holandka—Slovenka tukaj v vaši domovini, zlato dušo pravega Slovenca vidim v tem. Ravnokar sem čitala v „Rafaelu“ pismo slovenske matere. Razumela sem prav dobro, da je materin jezik za božjo službo vsakemu človeku najdražja stvar na svetu. Kdor ohrani svoj jezik, ta bo znal ohraniti tudi vse plemenitosti naroda svojega.

V polni meri je razumela to tudi Holandka, zato se je šla v vašo domovino učiti vašega ne ravno lahkega jezika. Srčno rada bi vam nudila pozneje vsaj malo vašega doma..... Vse, vse hočem žrtvovati za vašo zemljo in vaš rod!

O, da bi vam prijatelji moji, zlasti še vam matere in žene, mogla kedaj kaj pomagati in vas osrečiti.....?!

Zaupajmo vsi, na Enega, na Njega, ki je umrl na križu za nas, in ki mu je bila prva in zadnja beseda: ljubezen!

Nalogo: ljubezen razširjevati v svetu, to nalogo je Kristus izročil posebno nam — ženam! „Le male est prête mais il n'est pas defendue à la femme d'être victime“ (Claudel). — „Možem je dano, da morejo postati duhovniki, toda nam ženam ni prepovedano postati žrtve.“

Kako lepa je misel o žrtvah, zlasti o materinskih žrtvah! Vsaka žena mora biti pravzaprav mati — to je naš poklic: nekatere v pravem, druge v duhovnem pomenu besede!

Zena, mati slovenska bodi pripravljena!

Dve veliki moči se bijeta danes ne svetu med seboj: Ljubezen in sovražstvo!

Zene, skrbite, da bodo vaši možje v onih vrstah, kjer se borimo za ljubezen, kjer velja: Živel Kristus Kralj!

Matere, v vaših malih družinskih kraljestvih pomagajte zidati veliko hišo ljubezni! Vzgajajte svoje otroke za dobre katolike, ki si bodo tudi upali boriti za najsvetejšo dediščino, ki ste jo prejele od svojih očetov: za sveto katoliško vero! Bati se nam ni treba! Saj smo otroci večnega Očeta! Naši nasprotniki so pa otroci večne teme!

Naj bo vaša življenska pot srečna! In če vam bo odmerjen tudi kelih trpljenja, znajte to-le: V vsaki cerkvi gori noč in dan lučka. Ta lučka vam kliče, da tam Kristus čuje in vas vabi. On trka na vaša srca, in je prav vesel, če ga posetite! Poskusite in videle boste, kako vesele se boste vračale od Njega domov!

Prijatelji — Slovenci! Veliko sreče na vseh vaših potih! Veliko, veliko srčnih pozdravov iz vaše ljube domovine!
Gerra v. d. Boogaard.

ROJAKOM — DELAVCEM!

Trdo je naše delo, grenak naš kruh v tujini. Trda je delavska pest, trda in mogoče tudi trpka je delavska beseda. S to trdo, okorno, a jasno besedo se obračam na vas, delavce Jugoslovane, na vas trpine, ki garate po Franciji, Nemčiji, Belgiji in Holandiji. Vi nas boste razumeli, Vi nas morate razumeti!

Tovariši! Pisali vam bomo o organizaciji — o naših delavskih sindikatih.

Vi, kateri ste doma iz jugoslovanskih industrijskih revirjev, veste, kaj je strokovna organizacija in kakšen pomen ima za delavstvo. Dobro ste vedeli, svaj v Jugoslaviji, da je posameznik — neorganiziranec kakor listič, ki ga lahko vsako sapa odnese. Vedeli ste, da so organizirani tudi vaši delodajalci, in da imajo v teh svojih organizacijah velikansko moč, ki jo lahko brezobzirno izrabljajo na škodo delavcev. Delavstvo more torej tudi le potom svojih organizacij doseči svoje pravične zahteve. Vse to smo vedeli v Jugoslaviji, ali v tujini se večkrat zdi, kakor da bi tega ne trebalo.

Tukaj v tujini, vlasti v Franciji, se položaj vedno bolj slabša, zlasti za nas inozemske delavce in še prav posebno za na Jugoslovane. Z veliko skrbjo gleda naš delavec v bodočnost. Redne zaposlitve ni več, praznuje se mnogo. Pa to še ni najhujše. Hujše je, da za pošteno opravljeno delo večkrat ne dobiš, kar si zaslužil. Večkrat odtrgajo plačo ali pa te kaznujejo za vsako malenkost. Naš človek kolne, stiska pesti in — potrpi. Mora! Če se pa dogodi slučaj, ki je najhujši da ga za malenkost odpuste, pobere naš človek tiho, resignirano svoje stvari in se napoti z gnevom, večkrat z obupom v srcu po svetu za kruhom. Ne najde ga. Treba se vrniti v Jugoslavijo praznih rok in z zavestjo, da najbrž tudi tam ne bo dela.

Izprašujejo se naši rojaki — delavci: Ali res mora tako biti?! Mi jim pravimo: Ne! Pravimo jim pa tudi: Da! Da, mora biti tako, če stojiš izven organizacije, in se nimaš kam obrniti in nasloniti! No, če si v kakem podpornem društvu, te isto lahko za enkrat podpre, ali preskrbeti ti kruh nazaj, to se takim društvom težko posreči. Zato je treba boljšega orožja, in ta organizacija je **sindikati**. (To velja predvsem za Francijo - Opomba uredništva.) To društvo te podpre za slučaj nesreče pri delu, kakor tudi če postaneš delno ali docela za delo nesposoben; rento, ki ti v tem slučaju pripada, ti pribori sindikat. In še več je slučajev, ko ti lahko sindikat pomaga dejansko ali z nastvetom. Verujte nam, tovariši, pred strokovno organiziranimi delavci imajo tudi delodajalci večji ugled in jih bolj cenijo.

Zato vam kličemo, tovariši, trpini dela, organizirajte se v sindikatih! Povsod po Franciji, Belgiji, Nemčiji in Holandiji obstojajo krščanski sindikati. Pristopajte k njim! Ne čakajte, da boste v potrebi! Stvorite v sindikatih jugoslovanske sekcije! Stvorimo zvezo jugoslovanskih sekcij krščanskih sindikatov. Smelo lahko trdim, da spada jugoslovanski narod, zlasti Slovenci, med najbolj izobražene na svetu. Zakaj bi torej mi jugoslovanski delavci zaostajali v organizaciji za drugimi!?

Na delo torej! Ustvarimo nekaj, kar, bo močno, trajno! Videli boste, da nam mora uspeti. Videli boste, da bodo nehali gledati na nas kot le na dober delavni material..... Povzdignili bomo s tem ugled našega naroda!

Sindicat libere des mineurs — Section Yougoslave — Sal-laumines (P. de-C.) v Franciji

vam kliče svoj pozdraven in borben klic:

DELU SLAVA — DELU ČAST!

in vas poziva, da se oglasite z vseh štirih vetrov v „Rafaelu“!

FRANCIJA.

Aumetz.

Mohorske knjige so prišle in jih dobijo naročniki pri gospej Levartovi. Po pravici smo jih veseli. Zelo lepe so. In šest jih mesto pet, kakor je bilo obljubljeno. Poleg koledarja smo posebno veseli varčne Kuharice in Baraga. Glasom imenika ima vsa Francija 196 naročnikov, izmed katerih jih je 148 iz Aumetza in okolice. Gotovo časten odstotek. Drugo leto se bomo pa še bolj izkazali. H čemer vabimo tudi druge kolonije. Morda bo koga zanimalo, da so prišle knjige v 76 poštnih paketih in da je znašala samo poštnina čez 1.750 dinarjev, kar knjige seveda podraži in ni naročnina Frs. 16.50 nikakor visoka.

Igra Mlinar in njegova hči je zelo dobro izpadla. V Aumetzu imamo hvala Bogu res nekaj igralcev, ki bi bili za vsak mestni oder. Pa imajo tudi veselje do igranja, kar je prvi pogoj za uspeh. Tudi udeležba je bila lepa. Pri oceni ne smemo pozabiti pevcev, ki so zapeli troje prav lepih, na novo naštudiranih pesmi, ki so že same zbudile navdušenje. V gorenjsko oziram se skalnato stran sta zapela popolni možki in popolni ženski zbor osemglasno in je vzbudila dolgo-trajno odobravanje. Nič manj pa nova Vodopivčeva „Ob večerni uri.“ Dočim je bila mehko otožno. „Le zvonil zvon iz temnih lin, le vzbujaj mi na dom spomin,“ pa svoj način lepa in prijetna. Na splošno željo bomo ponovili prireditel najbrže še enkrat v Aumetzu, potem pa jo bomo šli igrati še kam drugam. Od čistega dobička je poslalo slovensko delavsko društvo Frs. 150.— upravi Rafaela za izpopolnitev tega priljubljenega našega glasila.

Levartova Anica in Milica sta preračunali, da prodasta vsako leto nad 4.000 raznih slovenskih časopisov. Samo v Aumetzu. Pa še tod jih prodajajo v bolj oddaljenem koncu vasi še Cokeljčevi.

Koenigsmacker.

Tu nas je nad loo Jugoslovancev, ki smo zaposleni pri graditvi velikih francoskih trdnjav. Delamo hvala Bogu še

vse dni. Včasih moramo celo v nedeljo. Plače so pri nas, kakor slišimo, še najboljše. Povprečen delavec zasluži 40 frankov, posamezniki pa tudi 50, 60 in še več. Seveda pa dela nihče več ne dobi na novo. Še mi se bojimo, da nas bodo začeli odpuščati. Naj torej nihče ne hodi sem spraševat za delo.

Skoro vsi Slovenci, pa tudi še veliko drugih, smo na hrani v slovenski kantini, ki jo dobro vodi gospod Šorn, bivši predsednik društva svete Barbare v Kreutzwaldu. V nedeljo 22. novembra je bila v Koenigsmakerju prvič slovenska božja služba, ki jo je prišel darovat gospod župnik iz Aumetza.

Marina.

Naša zbirka za novi obhajilni kelih leseni marinski kapeli je bila častno zaključena: v nedeljo nam je gospod župnik Kastelic pokazal krasni novi ciborij, ki je veljal Frs. 850.— in na katerem je vgravirano, da so ga darovali slovenski delavci leta 1931. Takoj nato smo ga izročili domačemu francoskemu gospodu župniku Mačonu, ki je bil tega slovenskega darila izredno vesel.

Nadalje sporočamo bralcem Rafaela, da smo dobili na Marini slovensko kantino. Lepo in prostorno, za 150 delavcev. Baje se je potegovalo zanjo nad 40 prosilcev, dobil pa jo je gospod Edvard Globokar iz Aumetza, še mlad fant, pravzaprav sedaj že mož, gostilničarski sin iz Šmihela pri Žužemberku, ki je svojčas vodil kantino kraljeve garde v Beogradu. Upamo, da jo bo vodil podjetni mladi kantiner v polno zadovoljnost Slovencev, ki se mu jih je že dokaj priglasilo na dobro domačo hrano. Kakor slišimo je določil eno veliko, lepo in kurjeno dvorano — centralna kurjava — za slovensko knjižnico in čitalnico, ki bo opremljena po vzgledu aumeške in v kateri se ne bo točila nobena pijača.

Tucquegnieux.

V nedeljo 15. Novembra se je odpeljala skupina Tikenčanov z avtobusom v Aumetz na slovensko igro „Mlinar in njegova hči. Čast aumeškim pevcem in igralcem, to smemo že reči!

Naša kolonija je skupaj z Marino skoraj tako velika, z Mozalami vred pa večja ko aumeška. In vendar imajo na Aumetzu vse, svojega duhovnika, svojo šolo, cvetoča društva, mi pa ničesar.

Naslednje vrstice naj povedo, da to končno ni naša krivda.

Ravno bo minilo leto, kar je bil prišel k nam na dopust gospod učitelj Jankovič, ki se je v naše razmere hitro uživel in si pridobil neverjetno in enodušno prijateljstvo vseh izseljencev brez izjeme. Čisto smo bili prepričani, da bo dobil če ne že plačanega vsaj brezplačen dopust, za katerega je prosil, in bo tako mogel ostati med nami, kakor je zelel. Plačan dopust bi mu omogočil, da bi se popolnoma in izključno posvetil prosveti med našimi izseljenci, med mladino pa tudi med odraslimi. Za slučaj brezplačnega dopusta pa smo po dolgotrajnih in težavnih intervencijah preskrbeli pri rudniku primerno službo, s katero je bil zadovoljen in ki bi mu dopuščala, da bi vsaj pri nas lahko nadaljeval s svojim prosvetnim delom, ki ga je bil tako srečno začel. Saj je tekom enega meseca spravil skupaj zbor 29 pevk in pevcev, ki je tudi že nastopil. Vsak lahko vidi, da je bila naša prošnja skromna in uvidevna, da nismo prosili preveč. Samo za brezplačen dopust učitelja, ki jih je doma menda preveč. Vsa naša društva brez izjeme, tudi oddaljena so podpisala zanj spomenico — z a m a n. Gospod Jankovič ni dobil niti brezplačnega dopusta, marveč se je moral nemudoma vrniti domov, ne učiti, marveč enostavno vrniti domov, kjer je bil imenovan na njegovo mesto namestnik ki je poučeval, dočim je prejemal g. Jankovič kot nadštevilečna učna moč samo plačo. Mi tega nismo mogli razumeti. Šele ko smo zvedeli za zadevno izjavo prosvetne oblasti smo se neme čudili.

Pred kratkim nas je gospod ravnatelj enega obeh rudnikov, ki je Slovincem zelo prijazen, obvestil, da je nepričakovano dana nova prilika za zaposlitev gospoda Jankoviča.

Obveščeni smo, da so bili storjeni vsi koraki za njegov prihod v Francijo. Mi smatramo, da je najmanj, kar moremo pričakovati od naših domačih prosvetnih ustanov, da naših težkih prizadevanj za našo prosveto ne ovirajo, če jih že nočejo ali ne morejo podpirati kakor drugi narodi, na primer Poljaki, ki imajo svoje šolstvo v Franciji pogodbeno zavarovano in je vsa Francija preprežena z njihovimi učitelji.

Algrange.

12. novembra smo organizirali v naši mali slovenski koloniji bratovščino Živega rožnega venca, h kateri so pristopile vse slovenske žene in veliko mož. Žene so si izvolile isti dan, po skupnem svetem obhajilu, že tudi svojo prednico, gospo Anico Ajdonik.

Merlebach-Freyming.

Novo sloven. pevsko društvo. — Iz prejšnega cerkv. pev. zbora smo ustanovili pevsko društvo „Triglav“. V odbor so izvoljeni: predsednik Al. Zemljak, podpreds. Šmon Ernest, 1. tajnik Mav Ivan, 2. tajnik Kosec Fr., 1. blag. Pavlič Albin, 2. blag. Ropas Vinko, 1. preglednik Glavič Anton, 2. pregled. Knapič Franc, odbornici Urbas Ivanka in Kravanja Amalija. Pevski zbor šteje dosedaj 29 pevcev, 11 žensk in 18 moških. Zbor vodi spreten pevovodja, g. Diem, s katerim smo-čeprav ni naš rojak — tako zelo zadovoljni, da ne zamenjamo z drugim. Na Jugoslov. narodni praznik, ki ga proslove vsa tukajšna jugosl. društva dne 29. nov. nastopi tudi „Triglav“ s temi skladbami: Pravde Bog, Lepa naša domovina, Triglav, Nazaj v planinski raj, V mraku, Roža tam v vrtu, Razstaneč, Pri zibelci.

Prijatelji in ljubitelji slovenske pesmi, pridite, ne bo vam žal. Enako vabim vse rojake iz Merlebacha in Freyminga, naj pristopijo kot člani k našemu društvu. Vsak je dobrodošel. Gospa Marija Berg, slovenska restavrantka, je darovala za pevsko društvo fr. 100! Mi ji za ta velikodušni čin kličemo: Bog plačaj!

Pozdrav vsem čitateljem Rafaela, posebno pa pevkam in pevcem!

Max Ivan, tajnik „Triglava“.

V bolnici na Hochwaldu se zdravijo: Kverk Alojzij, doma iz Trente na Goriškem. Mlad, zelo prijazen fant. Ni našel sreče v tujini. Komaj dobro leto je tu, pa že od 15. junija t. l. leži v bolnici. Ko je v rovu pripravljaj podporni les, je priletel kamen na sekiro, ki je bila ravno v zamahu, jo spodenel in ostrina sekire je zarezala namesto v les v koleno. Sedaj po 5 mesečnem zdravljenju je noga še vedno trda in neupogljiva in močno otekla. Zelimo mu od srca skorajšnega zboljšanja in zdravlja! — Drugi je Ivačič France, oče 4 otrok, že dva meseca v bolnici radi želodčne bolezni. Radi iste bolezni se zdravi Begus Ivan iz Podbrda.

Poročil se je Franc Čerovšek, doma iz Št. Jerneja na Dolenjskem, sedaj v Petite Rossel. Bog daj srečo! — Obeta se vključ težkim časom še precej „ohcet“, samo nikar ne pozabiti, da je zakon, samo civilno sklenjen, pred Bogom čisto navadna kranjska-koruzal!

Krst. Jože Klemenčič, doma iz Velike Loke na Dolenjskem, je dobil sina prvorojenca, ki smo ga 15. novembra t. l. krstili z lepim slovanskim imenom Stanislav. Po rudarski navadi mu kličemo: Bog živi mladega „kumpelna“!

Smrt. Umril je nedavno Slovenec, za katerega žal niti imena ne vemo natančnega. Omenjamo to zato, ker se nam ne zdi prav, da se taki slučajji ne naznanijo slovenskemu duhovniku. Tako se je lansko leto primerilo tole: smrtno se je ponesrečil mlad fant, doma iz Hinj na Dolenjskem, komaj nekaj mesecev v Franciji. Takrat je bilo tu najmanj 1500 katol. Slovencev, pa se je prav šele v zadnjem trenutku, neposredno pred pogrebom, preprečilo, da ni bil pokopan kot protestant. Slovenci, držite vendar toliko nase in na

svojo vero, da vsak slučaj smrti takoj naznanite svojemu slovenskemu duhovniku!

Poročila sta se dne 21. nov. t.l. v Merlebachu Jozef Tratnik in Valerijana Bizjak, oba goriška Slovenca, doma iz Kobarida. Bilo srečno!

Izjava resnici na ljubo.

„Jugoslovanske Pariške Novine“ v vsaki številki, katerih je dosedaj vsega 7, povdarjajo, da so one edino glasilo jugoslovanskih izseljencev „u Francuskoj i susednim zemljama“. Čudno se nam je zdelo, da „Pariške Novine“ ne vedo za našega „Rafaela“, ki je vendar starejši kot „Pariške Novine“ in ima že 1500 naročnikov.

Čast mi je izjaviti tudi, da ni res, da „po završenim govorima prikazače se živa slika „UJEDINJENJE“, vilinska igrice, koju izvodu sokolski pomladak naše izseljeniške djece iz Merlebacha pod upravom g. Iv. Oblaka“ — res pa je, da je zgoraj imenovano vilinsko igrice po Dr. Iv. Lahovi zbirki priredil in za otroke primerno skrajšal ter deklice pripravljaj in učil izključno samo podpisani.

Zahvaljujem se Vam, gospod urednik, za objavo z odličnim spoštovanjem

Silvester Skebé,
slovenski izseljeniški duhovnik.

DOPISI IZ NEMČIJE.

Ober-Osterfeld, 10. 11. 1931.

Tudi mi iz Osterfelda bi se radi oglasili v „Rafaelu“ in prosimo za objavo sledečih vrstic:

Naše društvo, katero, obstoja že 20 let, je imelo 8 t.m. svoje mesečno zborovanje, h kateremu so bili povabljeni tudi naš izseljeniški Komisar g. Deželič, naš zvezin predsednik g. Lindič i. dr. Poleg navadnega dnevnega reda je bila važna debata o novih potnih listih, ki bodo sedaj izdani. — Svetovna kriza je povsod težka, zlasti jo še občutimo tu v Nemčiji. Težko nam je plačevati davek, in podaljšanje potnih listov, sedaj si moramo nabaviti pa še celo nove. Za naše brezposelne in upokojenca je to precej hud udarec. Z zelo malo pokojnino naj plačujejo kurivo, vsakdanji kruh in sedaj še nove izdatke za potni list. Dejstvo je, da nas je odredba prav hudo zadela. Naš zvezin predsednik g. Lindič je sicer obljubil, da bo storil vse, da se odredba vsaj za upokojenca in brezposelne omili, pa vendar homo morali za enkrat vsi plačti potne liste.

Važno je bilo dalje, kar nam je predsednik povedal glede krize podpore. Meseca oktobra je občina Gladbeck izjavila, da ne more tujcem več izplačevati občinskih podpor. Ali ta ukrep je bil po zaslugi naše zveze in naših zastopnikov oblasti kmalu preklican. Resnično, naš g. konsul in g. izseljeniški izaslanik so možje na svojem mestu!

Domači g. župnik A. Borhelt nas je nato nagovoril, in nas spodbujal, naj ostanemo kljub težkim časom dobri in zavedni katoliki!

Res, lep sestanek smo imeli.

F. Janc, tajnik.

Gladbeck, 16. nov. 1931.

Po dvamesečnem počitku smo zopet imeli zborovanje našega društva. Udeležila sta se ga tudi g. Deželič in vikar Tensundern. Po nekaterih društvenih zadevah, ki so se uredile, je povzel besedo g. Deželič. Povedal je najprej, da imamo Slovenci v Gladbecku lepo navado, da začenjamo vsako stvar z Bogom. Zelel je, da bi ta lepa navada vedno ostala med nami. Nadalje je govoril o gospodarski krizi, ki se čuti tudi v Jugoslaviji. Tukaj v Nemčiji je večina naših ljudi brez posla in žive od občinskih podpor. G. izaslanik je rekel, da imajo v vprašanju brezposelnosti drugi narodi v Nemčiji več sitnosti, kakor mi Jugoslovani. Rentarjem je povedal, ako

dobe 70 do 100 mark rente, da v domovini bolje žive kakor tu. Omenil je tudi podporen zakon, kako pravico da nam nudi. — G. Tensundernu se je g. Deželič v imenu vlade najprisrčenjše zahvali za trud, ki ga ima z nami Slovenci. — Glede potnih listov je omenil, da taksa naše države še ni tako visoka kakor drugih držav. Obljubil pa je, da bo vse storil, da se bo vendar taksa znižala ali opustila takim, ki so čisto ubogi. Dal je predsedniku 20 mark podpore za uboge.

Naš najmlajši govornik Aleks Čepin se je v imenu otrok, ki so letos uživali lepe počitnice v domovini, zahvalil g. Deželiču in g. Tensundernu za skrb in trud, ki sta je imela z deco v počitnicah.

S slovensko pesmijo se je ta zanivivi shod zaključil.

HOLANDIJA.

Alojzij Zalar:

Ob večerni zarji sv. misijona.

Prisrčno vesel sem bil, da sem mogel priti na povabilo vašega dušnega pastirja misijonarit v Holandijo. Z globokim pogledom sem se vtisnil v spomin lepoto naših planin in zelenih dolin, dežele slovenske, da bi vam znal povedati o krasoti kraja, kjer vas je zibala mamica v hiši očetovi, kjer milo pojo naši zvonovi v božjih domovih. Zlato solnce je blestelo po vrhovih naših gora, šumelo je odpadajoče rumeno listje dreves, turbobno so se zibale vrbe žalujke nad grobovi na pokopališčih slovenskih, ko me je nesel vlak od doma semkaj k vam.

Začeli smo sv. misijon. Tako toplo mi je bilo pri srcu, ko so me gledale zveste oči vas slovenskih delavcev in članov vaših družin. Vem, da ste bili marsikateri dan utrujeni in zmučeni od trdega dela, potrti od skrbi za kruh svojim družinam, toda vendar ste prišli poslušat besede božje v jeziku domačem. Globoko mi je seglo v srce, ko ste pri sv. maši sklepali svoje žuljave roke k Očetu nebes in zemlje in zapeli mile pesmi slovenske. Kako pretresljivo so donele vaše molitve in pesmi po mogočnih cerkvah holandskih.

In ko ste ob sklepu v posameznih kolonijah pristopali k božji mizi, da prejnete v sebe Boga-Stvarnika, ki daje vso moč in življenje! O, bodite tisočkrat blagoslovljeni, vi vsi, ki nosite Boga v svojih dušah, ki ste trudni in zmučeni, poživi naj vas Kristusova kri in Njegovo sveto telo, da boste močni ž Njim, ki nam daje vso moč! Naj vas Kristus Kralj blagoslavlja in vam da uspeha pri trdem delu, naj bo On kralj vaših družin in vaših ljubkih domov, naj bo On lastnik vaših dragocenih duš!

Bodite in ostanite zvesti s celim srcem in vso dušo svojemu Bogu, trpečemu Odrašeniku, veri svojih očetov in mater, veri katoliški! O, dragi rojaki, bodite krščanski, ne le v krstni knjigi, ne le v nedeljo, ampak vedno in vsaki dan, v domači hiši, v tovarni, v rovih, zunaj v družbi, povsod! Saj veste, da ne morete služiti dvema gospodoma! Kristus nas noče, če nismo čisto Njegovi.

Iz vaših duš, dragi rojaki in rojakinje slovenske, naj se glasi:

Gospod, hočem biti citre in Ti igray na meni!

Gospod, hočem biti ogenj in Tvoja ljubezen góri v meni.

Gospod, hočem biti kristalno čista čaša, in Tvoja milost naj me napolni!

Gospod, hočem biti ogledalo, in Tvoja lepota naj blesti iz mene!

Gospod, hočem biti hrast, ki ga Ti po koncu držiš!

Gospod, hočem biti morje, ki je iz Tvoje globine napolnjeno!

Ko bo žarki smehlaj blestel na mojem licu, bodo moje vriskajoče ustnice govorile o Tebi: Ko bodo v trpljenju lile solze iz mojih oči, naj pade vsaka kaplja v Tvoje roke!

Napoji nas, Gospod, z živo vodo resnice, da nas ne bo žežalo po kalnih studencih greha in tega sveta!

Vsem, tudi tistim, ki še niso dali svojih duš Bogu, naj-srčneje slovenske pozdrave!

Zbrika za delavsko cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku.

O priliki sklepa letošnjega sv. misijona so se nabrali za omenjeno cerkev v posameznih kolonijah sledeči zneski.

Nieuwenhagen 7.15 fl, Eijgelshoven 51.—, Chevremont 8.19, Spekholzerheide 9.31, Heerlerheide 33.—, Hoensbroek 27.—, Lutterade 18.55, Brunssum 27.40, torej skupno 181.60 fl.

Vsem blagim darovalcem naj plača Kristus Kralj! Kdor želi še kaj darovati v ta namen, naj prinese denar g. Oberžanu, zakar prejme potrdilo in bo dar objavljen v „Rafaelu“ in slovenski listih.

Dar za cerkev v Hrastniku — dal si Kralju Kristusu ko svetišče bode stalo — bode tudi tebi v hvalo!

Slovenska služba božja v decembru se vrši:

- 6. decembra ob ½10 v. Heerlen, patronat, Sittarderweg.
 - 13. decembra ob ¾9. v Eygelshoven.
 - 13. decembra ob ½11. v. Spekholzerheide.
 - 20. decembra ob ¾9. v Brunssum.
 - 20. decembra ob 11. v Nieuwenhagen.
 - 25. decembra ob 9. v Hoensbroek (Gezellenhuis).
 - 26. decembra ob ¾9. v Lutterade.
 - 27. decembra ob ¾9. v Nieuw-Einde.
 - 27. decembra ob ¼11. v Chevremont.
- Prihajajte radi k službi božji!

Razne novice.

Godbeni odsek v Brunssumu je imel 15. nov. svoj ustanovni občni zbor. Že dolgo smo si želeli dobiti svojo godbo. Dobroti dobrih naših prijateljev in naklonjenosti holandskih gostov se imamo zahvaliti, da smo si sedaj mogli nabaviti potrebne instrumente.

G. Michael Trtan je prevzel pouk godbe.

G. Oberžan, ki se je tudi udeležil občnega zbora, je povdarjal, da je temelj vsakemu delu: ljubezen, in da na tem temelju morajo začeti tudi godbeniki svoje delo, ki ga pozdravlja in se veseli, ker bo s tem storjen zopet velik korak v našem kulturnem napredku.

Društvo v Eygelshoven poroča, da je vinska trgatev v oktobru jako lepo uspela in da je čistega dobička 91.93 fl.

Dne 13. decembra se vrši zabavni večer. Otroci naših članov dobe lepa božična darila. Nastopil bo tudi šaljivec, tako da je za smeh vsestransko poskrbljeno. Vstopnina za nečlane znaša 25 ct., člani imajo prost vstop.

Poroke. Dne 12. nov. sta se poročila v župni cerkvi v Schandelen Anton Umek in Marija Slapnik (iz Špitaliča), stanujeta v Huskenskolinie v Heerlenu.

V Brunssumu sta se poročila dne 9. nov. Janez Ferme (iz Zagorja ob Savo) in Julka Hribar (iz Zgornjega Tuhinja), stanujeta v Rumpen, Rumpenerstr. 8. Bilo srečno!

VHoensbroeku je priredilo društvo družinski večer, ki se je sijajno obnesel. Za smeh je bilo prav dobro preskrbljeno z dvema burkama „Strahovi“ (ženske vloge) in „Poštna skrivnost“ (moške vloge).

Slovenska služba božja v **Chevremontu** je bila kaj lepo obiskana. Naši rojaki so pokazali s tem, da so vredni, da bode tudi v njihovi koloniji mesečna slovenska služba božja. Tokrat je pridigoval p. Teotim, ki se mu Slovenci prav lepo zahvaljujejo, ker vemo koliko truda ga stane, da nam more besedo božjo oznanjati v našem jeziku!

Naši bolniki v Heerlenu v bolnici: Vrla žena Elizebeta Vrščaj trpi na sladkorni bolezni. Doma ima 4 otroke; stanuje v Nieuwenhagen. Hrvat Simon Brkič prenaša bolečine na pljučih, stanuje v Kampstr. Heerlerheide. Ivan Makše, iz Eygelshovena, trpi na očeh. Alojzij Maruša iz Brunssuma, je bil operiran na nogi. Josef Haller je že nad 6 mesecev v bolnici. Valentin Pestotnik je bil operiran. Jakob Klander

iz Nuth je bil istotako operiran na nogi. Vincec Oblak ima radi dela v vodi izpušcaje po telesu.

V Maastrichtu je že nad ½ leta v bolnici Jozef Burja, revež je bolan na pljučih.

Umrli je 2 meseca stari Janko Gaberšek, sinček našega rudarja iz Rumpena. Mali je dobil pljučnico in dober Bog ga je poklical dne 16. nov. k sebi, kjer moli angelček za svojega ateka in mamico.

Velika narodna proslava se vrši v nedeljo 6. decembra v Heerlenu. Ob 9. uri zbirališče društev v patronatu Sittarderweg, Heerlen. Točno ob ½10. sv. maša s slovensko pridigo. Po službi božji obhod po mestu, in slovesen defilé pred predstavniki naših jugosl. oblasti in holandskimi odličnjaki. Nato se vrši v patronatu slavnostno zborovanje.

Proslava je namenjena spominu 1. decembra — praznik ujedinenja Jugoslavije — in je obenem skupna proslava sv. Barbare, rudarske zavetnice.

Proslave se udeležita tudi naš Kr. Poslanik iz Haga in Kr. Konsul iz Heerlena, kakor tudi zastopniki vseh rudnikov in mnogi odlični holandski gostje.

Dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana je, da se te proslave gotovo udeleži!

Kr. Poslaništvo v Bruselju (Belgija) nas naproša, da objavimo, da se je preselilo in je njegov novi naslov: Avenue Louise 271, Bruxelles.

IZSELJENIŠKA VPRAŠANJA.

Blizu pol milijona slov. izseljencev.

Na prosvetnem večeru, posvečenem nam izseljencem v Ljubljani je predaval izseljeniski komisar ravnatelj Fink o „Naši emigraciji vlu či statistike“. Predavatelj je podal nekaj zanimivih števil, za katere bi bilo škoda, ako javnost ne bi bila o njih poučena:

Po statistiki izseljenskega komisarijata v Zagrebu, ki je svojo statistiko zgradil na podlagi prodanih vozniških kart, se je izselilo iz dravske banovine, v prekmorske države: leta 1921 2489 oseb, leta 1922 440, leta 1923 1312, leta 1924 1197, leta 1925 179, leta 1926 2131, leta 1927 2227, leta 1928 3162, leta 1929 1976, in leta 1930 1671 oseb. V desetih letih torej skupaj 18.184 oseb. V kontinentalne države pa se je iz dravske banovine izselilo od leta 1927 do sedaj 15.557 oseb. V Franciji je dosedaj okoli 16.000 Slovencev, v Nemčiji 30.000 oseb, v Holandiji 3000, v Belgiji tudi 3000.

V zadnjih 50 letih pa se je iz posameznih slovenskih okrajev izselilo: iz Kočevja 17.328 oseb, iz Novega mesta 8372, iz Krškega 6919, iz Murske Sobote 5968, iz Ljubljane in okolice 4925, iz Logatca 4788, iz Litije 4747, iz Kamnika 3930, iz Kranja 3908, iz Dolnje Lendave 3094, iz Šmarja pri Jelšah 2684, iz Celja 2405, iz Dravograda 2079, iz Cabra 1906, iz Brežic 1727, iz Gornjega grada 1652, iz ikraja Maribor levi breg 1347, iz okraja Maribor desni breg 1276, iz Konjic 1118, iz Laškega 812, iz Slovenjgradca 804. K temu pa je treba še prišteti izseljence iz črnomeljskega in metliškega okraja, tako, da dobimo rezultat, da se je v zadnjih 50 letih za stalno izselilo iz Slovenije okoli 100.000 oseb. K temu pa še niso izšteti Slovenci iz slovenskega Primorja in slovenskega dela Koroške. V ogromni večini so se izselili seveda sami fantje in moški, torej najbolj delaven in zdrav element. Ti so se v tujini tudi oženili in si ustvarili družine. Računati moremo, da obstoji družina vsakega slovenskega izseljenca povprečno vsaj iz 3 oseb. Samo iz dravske banovine živi torej v tujini stalno 300.000 Slovencev. In če prištejemo k temu še primorske in koroške Slovence, moremo računati, da živi stalno v tujini daleč od rodne zemlje okoli 400.000 Slovencev.

Pogodba o delu in javni podpori naših delavcev v Franciji.

Te dni so bila v Parizu končana pogajanja naše vlade s francosko vlado o ureditvi delavskih vpraanj, ki zanimajo obe državi. Ob tej priliki je bila sprejeta pogodba o delu in javni podpori ter sporazum o sezonskih delavcih. Sprejeta je bila tudi pogodba o kmetijskih, industrijskih in rudniških delavcih, na podlagi katere se bodo mogli naši delavci zaposliti v Franciji. S pogodbo so urejena vprašanja individualne in kolektivne emigracije in imigracije delavcev, javna podpora v primeru bolezni in brezposelnosti, postopanje glede zaslužka, bolniškega zavarovanja ter postopanja v primeru nesreče. Vse to je urejeno na podlagi reciprocitete v popolni enakosti z domačimi delavci in to tudi v pogledu rent delavcem in rodbinam, ki živijo na ozemlju druge države. Enakost delavskega zaslužka je priznana tudi v pogledu draginjskih in rodbinskih dodatkov. Pogodbi bo dodana še uredba, ki se nanaša na socialnopravno zaščito delavcev ter na ostala vprašanja v zvezi s čim urejenejšim postopanjem pri izselitvi na način, ki ne bo škodoval nobeni zainteresirani državi. Predvidena je ustanovitev mešanih komisij, ki se bosta najmanj enkrat letno sestajali izmenoma v Belgradu in Parizu radi ureditve števila in kategorije delavcev za izselitev ter olajšanja izvrševanja sprejete pogodbe. Kar se tiče zavarovanja delavcev je predvideno, da se bo tudi to vprašanje rešilo v najkrajšem času. Pogodbe se nanašajo do zdaj samo na evropsko Francijo, s posebnim sporazumom pa se bo uredila zapaslitev tudi v izvenevropskih francoskih kolonijah. S sporazumom o sezonskih delavcih sta se dogovorili obe državi, da bo vsako leto v svrhu profesionalne izobrazbe prišlo gotovo število mladeničev pod 30 let v eno oziroma drugo državo. Emigracija v eno ali drugo državo pa se lahko dovoli tudi nezavisno od odredb pogodbe o delu in javni podpori med našo državo in Francijo.

Uredniški kot.

Iz Francije smo prejeli dopis, ki ga objavljamo na drugem mestu, v katerem vabi člankar naše rojake v „sindikate“. Pisal nam je tudi pismo, v katerem prav lepo ošteje uredništvo, da bi moralo prostor v „Rafaelu“ porabiti bolj za strokovne stvari in opustiti objave „nepotrebnih in nezanimivih“ proslav. Mi smo dopisniku — navadnemu delavcu — prav hvaležni za odkritosrčno besedo. Vedno in vedno smo prosili svoje čitatelje, naj nam povedo svoje mnenje in želje glede lista in naj nam pišejo. Dobili smo pa doslej le malo dopisov iz delavskih vrst. Prijatelji, pišite nam!

Na članek o sindikatih pa odgovarjamo, da so razmere v Holandiji precej drugačne in da uživajo naši delavci, ki so člani društev sv. Barbare vse pravice, kakor Holandci, ki so včlanjeni v svojih strokovnih organizacijah. Naša društva so namreč priznana kot enakopravna in so včlanjena pri matici holandskih delavskih društev, pri „Werkliedenbond“.

Tudi v Belgiji so prilike precej drugačne, kakor v Franciji.

Ilustrirano prilogo dobe z današnjo številko vsi naši naročniki. Slike so povzete iz izseljeniškega življenja vseh držav, kjer bivajo naši rojaki. Lepa ilustrirana priloga ne stane za naročnike nič.

Uredništvo želi in prosi, da bi za plačilo za to ilustracijo vsak naš naročnik pridobil svaj še samo enega naročnika! Če bo imel Rafael veliko število naročnikov, se bo mogel razširiti, svoje pridne naročnike pa bo mogel drugo leto večkrat razveseliti z ilustrirano prilogo!

Mesec december naj bo mesec agitacije za naš list!

V žganjarni. „Ti, zakaj pa svojo staro vedno pretepaš?“ „Zato, ker zmerom pravi, da je nesrečno poročena.“

Najboljsi in najprimernejši holandski katoliški dnevnik za Slovence v Limburgu je

LIMBURGSCH DAGBLAD

S SVOJO VISOKO ZAVAROVALNICO

UPRAVA: HEERLEN, SAROLEASTRAAT 35-39

PODRUZNICE: KERKRADE, Einderstraat 38
SITTARD, St. Petrusstraat 4
MAASTRICHT, Stationstr. 43

Narocnina: cetrletno 2.65 fl, mesечно 0.90, in tedensko 0.20 fl.

Najboljsa zavarovalnica za rudarje:

Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesечно za slučaj nezgode
3.75 fl " " " bolezn

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri zacasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoca.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:
Davorin Brecko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Merenk, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!

DOBITE GA POVSOD

ZALOG

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec